

KURJER ZAGŁĘBIA

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, ul. Iwangrodzka Nr. 7.

Stowarzyszenie Techników w Sosnowcu

Zarząd Stowarzyszenia prosi pp. Członków o przybycie w dniu 21 b. m. o godz. 3-iej po południu do lokalu Kasy Pożyczkowo-Oszczędnościowej, przy ul. Fabrycznej Nr. 11, na zebranie dyskusyjne. Porządek dzienny: 1) Odczytanie protokołu ostatniego posiedzenia. 2) Dyskusja na temat odbudowy zniszczonych miast i wiosek. 3) Wnioski.

Zarząd teatru „ODEON” w Dąbrowie, zawiadamia P. T. Publiczność, że obraz „POTOP” będzie demonstrowany do poniedziałku.

Nietylko „od święta”...

Celem obchodów rocznic narodowych, nie jest samo t. zw. „pokrzepienie serc” i naturalny wylew uczuć patriotycznych. Muszą one zarazem dobitnie akcentować ciągłość wątku tradycji historycznej. Ona bowiem tworzy niezaprzeczoną „arkę przymierza między dawnymi a nowymi laty”, której żywy naród strzeże, jako najdroższej spuścizny po ojcach swoich.

Ile razy więc nastreczy się możliwość publicznego obchodzenia „święta narodowego”, organizatorzy uroczystości dokładają wszelkich starań, aby w programie obchodu uwytatniała się jak najświetniej w rozmaitych symbolach i godłach, nasza przeszłość dziejowa. Uprzytomnia się wówczas, zgodnie z prawdą historyczną, że w Ojczyźnie naszej, zarówno gdy była Rzeczpospolitą, jak i w porobiorowym jej bycie, każda uroczystość publicznego znaczenia łączyła się zawsze i nieodmiennie, z pewnym aktem, czy obrzędem religijnym, ściślej rzekąc: katolickim.

Oczywiście, że w naszej współczesności odkąd się rozwielił w warstwach inteligentnych indyferentyzm religijny, utrzymanie katolickiego charakteru w publicznych obchodach narodowych, nie jest już wpływem takiego sentymentu, jaki ożywił pobożnych przodków. Bo ów sentyment katolicki, jaki tak żywo manifestowali, obok ofiarnego patriotyzmu: Jagiełło pod Grunwaldem, Żółkiewski na polach Cecory, Sobieski pod Wiedniem, a Kościuszko pod Racławicami, dziwnie się skurczył za dni naszych, a raczej, wyznajmy to otwarcie, utożsamia się z wielu innymi szacownymi pamiątkami i relikwiami tradycji narodowej.

Jest to niewątpliwie objaw dodatni, że chociaż dla tradycji, nikt z „P. T. inteligencji” zwanych popularnie „meldunkowymi katolikami”, nie ośmiela się oponować przeciw ujęciu obchodów i uroczystości narodowych, w pewne ramy kultu katolickiego. Owszem, najbardziej firmowi wolnomyśliciele, zabiegają w takich razach usilnie o... dekoracyjną

katolickość. Bywają przecie zdarzenia, że gdy zwierzchność duchowna, z pewnych uzasadnionych przyczyn zarządzi jakieś ograniczenia w pompie kościelnej — podnoszą się wrzaskliwe protesty. Jest to znany manewr nietylko menderów partyjnych, ale i bezwyznaniowców, posługiwania się kultem religijnym, jako narzędziem dla własnych zamierzeń. W najlepszym jednak razie nasi „tradycjoniści” katolicy, nadają religii swego narodu znaczenie jakiegoś tylko muzealnego zabytku, który jedynie w dni świąteczne wydobywa się ze skarbca pamiątek narodowych.

Pietyzm nasz dla tych czcigodnych pamiątek i zabytków z przeszłości historycznej, czyli dla tradycji, chwalebnie się uzewnętrznia w obchodach i uroczystościach narodowych. Wszystko więc to, co uświętnia i podnosi nastrój dnia świątecznego, znajduje zastosowanie w organizowanych programach obchodów. Ukazują się przeto najrozmaitsze emblematy i godła narodowe, których nie oglądamy w dni powszednie. Jest zaś rzeczą zupełnie naturalną, że te wszystkie sztandary, proporce, kontusze itp. gdy dzień świąteczny przeminie, znikają z widowni, aż do nadejścia nowego święta.

Czy jednak religia narodu ma być włączoną do tych szacownych, ale tylko dekoracyjno-symbolicznych pamiątek? Czy katolicyzm, jako wciąż żyjąca idea może być traktowany niby czynnik nastrojowy, tylko od święta? Czy nie jest to potworny absurd i bezczelna hipokryzja, stosować do religii swego narodu znane orzeczenie: „murzyn zrobił swoje — murzyn może odejść”?

Taki bowiem unaocznia się stosunek faktyczny naszej inteligencji w znacznym jej zastępie, do idei katolickiej. Kontakt swój z nią chętnie zachowują, ale tylko w okresach obchodu jakiegoś święta narodowego. O stały ze spół z religią swego narodu na dni powszednie, wcale się nie troszczą. Gdyby nie „sentyment” dla

tradycji narodowej, odsunęliby się zupełnie od Kościoła, którego wkładnię o przenikaniu zasady katolickiej we wszelkie dziedziny życia społeczno-narodowego, uważają na równi z radykalnymi bezwyznaniowcami za „obskurantkie uroszczenia klerykalizmu”.

Jeżeli w okresie martyrologii naszej, to traktowanie katolicyzmu pod kątem widzenia, tylko tradycji narodowej, bez uznawania jego twórczej życiodajnej siły, nie jedną wielką szkodę nam wyrządziło — podobny stan rzeczy w o-

becnym przełomowym momencie, jeszcze bardziej szkodzi. Wszak w zbiorowym i wyteżonym trudzie, dla wszechstronnego odrodzenia Ojczyzny, nie sposób wznosić gmachu lepszej przyszłości bez trwałego fundamentu, jakim jest religia katolicka.

Nietylko więc od święta, ale i po wszystkie dni w mrówczej pracy naszej, powinno rozbrzmiewać stale i nieodmiennie Skargowskie hasło: „Z Bogiem i narodem”.

Ant. Skrzynecki.

Z widowni wydarzeń.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Główna kwatera donosi 19 maja:

Wschodni teren walk.

Nic nowego.

Zachodni teren walk.

Na zachodnim brzegu Mozy wzięto rowy francuskie po obu stronach drogi Haucourt-Esnes aż do wzgórza przy południowym czubku lasu Camard i ujęto 9 oficerów i 120 żołnierzy.

Ponowny atak nieprzyjacielski na wzgórze 306 zламаł się z bardzo znacznymi stratami dla nieprzyjaciela.

Na wschodnim brzegu Mozy spotęgowała się chwilami obustronna czynność artylerji do wielkiej siły.

Czynność lotnicza była wielka po obu stronach. Nadporucznik Boelcke zestrzelił 16 latawiec nieprzyjacielski na południe od Ripont. Dworzec Lunéville oraz dworzec, hala lotnicza i koszary pod Epinal obrzucono bombami.

Balkański teren walk.

Eskadra latawców zaatakowała obozy nieprzyjacielskie pod Kukus, Causica, Mihalova i Salonikami.

NACZELNE DOWÓDZTWO ARMII.

Komunikat austriacki.

WIEN. (BTW). Urzędowo donoszą dnia 18 maja:

Rosyjski i Balkański teren walk:

Nie wydarzyło się nic ważnego.

Włoski teren walk:

Na frontach Pobrzeża i karyntyjskim, opadła ku ziemi mgła, przeszkadzała często w czynności artylerji.

Na południowym-wschodzie od Monfalcone udaremniono próbę Włochów, skierowaną w celu odzyskania straconego niedawno stanowiska pod Bagni.

Na obszarze Col di Lana rozbiły się powtórne ataki nieprzyjaciela. W ataku między dolinami Astach a Lain (Astico a Leno) opanowały wojska nasze graniczne pasmo Maggio, a po przekroczeniu doliny Lain na południowym-wschodzie od Platzer (Piszza), zajęły Costa Bella, wreszcie na południe od Moscheri, na Zugna Torta odparły kilka kotretaków nieprzyjaciela.

W dniu wczorajszym wzięto przeszło 900 jeńców, wśród nich 12 oficerów, oraz zdobyto 18 dział i 18 karabinów maszynowych.

Doniesienia włoskiego sztabu generalnego z dnia 16 i 17 b. m. opiewają, że w walkach tych ponieśliśmy okropne straty. Twierdzenia te mające na celu osłabienie wrażeń odwrotu, są zmyślone. Straty przeciwnika można ocenić tylko wtedy, gdy się jest panem pola bitwy. Włosi są w innym położeniu. My natomiast, oceniając krwawą ofiarę każdego z naszych dzielnych żołnierzy, oświadczamy, że dzięki sprawności piechoty, potężnej ochronie artylerji i wojennemu doświadczeniu naszego kierownictwa, straty nasze są nadzwyczaj małe.

Zastępca szefa sztabu generalnego von HOFER
Feldmarszałek-porucznik.

Na morzu.

SZTOKHOLM. (BTW.) Parowiec niemiecki „Hera” na wysokości Landsortu został storpedowany. Załogę wyratował parowiec szwedzki „Goeta” i zabrał do Sztokholmu.

SZTOKHOLM. (BTW.) Wczoraj za topiła łódź podwodna prawdopodobnie

nie rosyjska, jeszcze dwa inne parowce niemieckie. Do parowca „Kolga” płynącego z Hamburga do Sztokholmu strzeliła łódź podwodna granatami. Parowiec utonął natychmiast 13 osób załogi ocalał parowiec szwedzki „Saedra”. Brak kapitana, drugiego sternika i dwóch szere-

gowców. Wkrótce ostrzeliwała łódź podwodna parowiec „Brianna” na tem samem miejscu. Parowiec utonął. Kapitan dostał się do niewoli, załogę ocalono.

LONDYN. (BTW.). „Lloyds” donosi: Parowiec francuski „Mira” został zatopiony.

MARSYLJA (BTW.). Parowiec „Harmonie” w drodze z Oranu zderzył się z parowcem włoskim Genova i zatonął. Załogę uratowano.

Koncentracja wojsk.

LUGANO. (BTW.). Korespondent „Secola” donosi z Salonik: Po ukończeniu prac fortyfikacyjnych działalność armii skoncentrowanej pod Salonikami przemieszcza się na front, gdzie należy oczekiwać niebawem rozwoju dalszych wypadków decydujących. Większa część armii wyruszyła z obozów, zajęła pozycje wzdłuż całego frontu aż do Serres i usadowiła się naprzeciwko nieprzyjaciela z którym teraz znajduje się w bezustannym kontakcie. W wielu punktach oddalenie pomiędzy dwiema armiami, sprzymierzeńców i nieprzyjacielskiej, wynosi zaledwie cztery kilometry. Dotychczas nie było jeszcze większego starcia pomiędzy piechotą, Transport wojska serbskiego odbywa się drogą morską pod silną eskortą wojennych statków włoskich i francuskich:

Papież i Wilson.

LONDYN. (BTW.). Wiadomość o orędziu Papieża do prezydenta Wilsona potwierdza się. Treść orędzia trzymaną jest w tajemnicy.

WASZYNGTON. (BTW.). „Associated Press” donosi: Wilson zamierza z Lansingiem w ciągu najbliższych dni naradzić się co do orędzia papieskiego, w którym wskazano na możliwość stworzenia pokoju powszechnego w Europie. Po naradzie Wilson przesłał Papieżowi odpowiedź.

Zapowiedź nowej noty.

NOWY JORK. (BTW.). Według telegramów z Waszyngtonu wysłana zostanie w najbliższych tygodniach nowa nota amerykańska, protestująca przeciw konfiskowaniu poczty przez Anglię. Departament państwa udowodni że skonfiskowano przeszło 1 milion przesyłek pocztowych amerykańskich i że nie czyniono wyjątków nawet co do poczty dyplomatycznej.

Uchwały zarządu m. stoł. Warszawy.

Celem uczczenia rocznicy 3-go maja zarząd stołecznego miasta Warszawy powziął następujące uchwały, zatwierdzone później przez Komitet Obywatelski:

1) a) Przedłużenie Alei Jerolimskiej od Nowego Świata do mostu — nadać nazwę „Aleja Trzeciego Maja”.

b) Dla uczczenia pamięci Marszałka Wielkiego Sejm, Stanisława Małachowskiego, placowi, położonemu pomiędzy ulicami: Królewska, Mazowiecka i Erykańska, nadać nazwę: „Plac Stanisława Małachowskiego”.

c) Dla uczczenia pamięci współtwórcy ustaw Konstytucji 3-go maja, ks. Hugona Kollataja, — południowo-zachodniej stronie Rynku Starego Miasta, gdzie w domu Nr. 42, mieszkał i umarł ks. Kollataj, nadać nazwę: „Strona Kollataja”.

d) Dla uczczenia zasłużonego prezydenta m. Warszawy, bojownika o prawa ludu mieszczańskiego, Jana Dekerta, — północno-zachodniej stronie Rynku Starego Miasta, gdzie Dekert zamieszkiwał we własnym domu, nadać nazwę „Strona Dekerta”.

e) Budynkowi szkół miejskich przy ul. Drewnianej — nadać nazwę: „Gmach szkolny imienia Dekerta”.

II) Ustanowić stypendja imienia Dekerta, Małachowskiego i Kollataja na zasadach następujących:

p. I Stypendja będą dla młodzieży i osób polskiej narodowości:

a) imienia Jana Dekerta — trzy stypendja po 200 rb. rocznie dla młodzieży, kształcącej się w rzemiośle;

b) imienia Stanisława Małachowskiego — dwa stypendja po 300 rb. rocznie dla osób, kształcących się w szkołach średnich;

c) imienia Hugona Kollataja — jedno stypendjum w sumie 600 rb. rocznie dla osób, pracujących naukowo nad sprawami gospodarki miejskiej.

p. 2. Wybór kandydatów na stypendja powyższe dokonywany będzie przez zarząd m. stoł. Warszawy.

p. 3. Regulamin dotyczący tych stypendiów, opracowany będzie przez zarząd m. stoł. Warszawy i zatwierdzony przez Komitet Obywatelski m. Warszawy wzgl. przez radę miejską.

III. Wmurować tablicę pamiątkową w kościele św. Krzyża, gdzie 3-go maja 1792 roku obchodzona była pierwsza rocznica Konstytucji. Na tablicy tej wyryty będzie napis treści następującej:

W studium dwudziestopięcioletnią rocznicę ogłoszenia Konstytucji 3-go Maja, uroczystości obchodzonej w Warszawie, tablica ta ku pamięci przyszłych pokoleń wmurowana została zgodnie z uchwałą Komitetu Obywatelskiego zarządu miasta stołecznego Warszawy.

Rok 1916, dnia 3-go Maja.

Z prasy polskiej.

„Judeo-Polonia”!

W „Gazecie Porannej 2 grosze” czytamy:

W ostatnim numerze zarzognowego „War. Tagbl.” zamieścił Dawid Nomborg, wybitny działacz żydowski, artykuł o wystąpieniu p. Wł. Studnickiego przeciw komitetowi obchodu 3 maja w Sosnowcu, o uchwałę jego, stwierdzającą, że obchód 3 maja jest świętem narodowym Polaków, że żydzi, o ile chcą, mogą wziąć w nim udział ale jako członkowie organizacji i zrzeszeń polskich.

„P. Studnicki — pisze p. N. — jest dostatecznie patriotą polskim, aby wiedzieć, że rozdmuchiwanie polsko-żydowskiego konfliktu nie leży obecnie w interesie polskim. Czy wiedział o tem i dawniej — to inna sprawa. Tak czy owak faktem jest, że kierownice osobistości polskie wydały hasło — obchód 3 maja ma być przeprowadzony pod znakiem pokoju i żydzi nie powinni być zeń wyłączeni. Faktem jest także, że wiatr, który powiał z Warszawy, odniósł odpowiedni wpływ na prowincji. Sosnowiec jest wyjątkiem i dlatego zasłużył na karzące wystąpienie p. Studnickiego. Ze słów p. Studnickiego jest widoczne, że ciężka trująca atmosfera w sprawie żydowskiej, wytworzona w ostatnich latach już się rozwiewa”.

Myśli.

Kłamstwo podobne jest do silnego ciecicia szabla; chociaż się rana zagoi, to blizna po niej pozostanie.

Lepszą jest uboga mądrość, niż głupie bogactwo.

Bolesław Prus.

Z dnia na dzień.

Z Sosnowca.

Dn. 20 V.

Komisja miejscowa ofiar.

Wczoraj o godzinie 8-ej wieczorem w lokalu „Rady Powiatowej Opiekunów” przy ul. Fabrycznej Nr. 11 odbyło się zebranie organizacyjne „Komisji miejscowej ofiar” Wielkiej kwesty ogólnokrajowej.

Obrady zajął p. W. Filipczyński, poczem do prezydium zaproszono: p. Telakowskiego — na przewodniczącego i p. Janika — na sekretarza. Po ustaleniu listy osób, zaproszonych do Komisji, p. Leon Rudowski odczytał odezwę R. G. O. oraz regulamin. Wielka kwesta ogólnokrajowa pod hasłem „Ratujcie dzieci” odbędzie się w czasie od dnia 11 do 18 czerwca w 22,112 wsiach, 198 miasteczkach i 83 miastach. Do kwesty stanąć ma około 70,000 kwestarzy. Naczelnym Komitetem kwesty ogólnokrajowej tworzą: ks. prałat Zygmunt Chelmiński, Włodzisław ks. Świątopelk-Czetwiertyński, Andrzej

Garbiński, Ludwik Górski, Wacław Janusz, Aleksander Karasz-Siedlewski, Konstanty Komierowski, Franciszek Radoszewski, Adam hr. Ronikier, Wojciech hr. Rostworowski, dr. Antoni Rząd, Stanisław Staniszewski, Andrzej Szczuka, dr. Władysław Szenajch, Józef hr. Żółtowski, Antoni Wieniawski, Franciszek hr. Kwilecki, Antoni Olszewski, St. Władysław Reymont, Zofia Rzędzina i Aleksander Janowski.

Następnie p. Rudnicki, sekretarz „Komisji Powiatowej wielkiej kwesty ogólnokrajowej”, przedstawił szczegółowe sprawozdanie z działalności tejże Komisji, poczem na wniosek p. L. Rudowskiego, przewodniczącego podkomisji powiatowej ofiar, uchwalono pracę Komisji miejscowej podzielić, jak następuje:

1. Sekcja kwesty, mająca oddziały: a) kościelny, b) uliczny („kwiatek” lub żeton), c) nalepek, d) sprzedaż rabatowa.

2. Sekcja rozrywkowa z oddziałami: a) koncertowo-reautowym, b) kermaszowo artystycznym, c) przedstawień popularnych, d) zabaw dziecięcych.

3. Sekcja wystawowa.

4. Sekcja szkolna.

5. Sekcja dekoracyjno-artystyczna.

6. Sekcja reklamowo-redakcyjna.

7. Sekcja „dnia wstrzemięzliwości”.

8. Sekcja stałego opodatkowania się.

Do sekcji powyższych zaproszono około 100 osób z prawem kooptacji swych znajomych, pragnących wziąć udział w wielkiej kwestie dla dobra maculskich.

W końcu wybrano 5 członków do zarządu „Komisji miejscowej ofiar”. Największą ilość głosów utrzymali pp.: Filipczyński, Michael, Kiesewetter, dr. Budziński i dr. Faliński. Na zastępców powołani zostali p. Wańkiewicz, dr. Falkowski, pp. Telakowski, Kluczewicz i Gąsiewski.

Posiedzenie skończyło się o godzinie 11 wiecz. Następne ogólne zebranie Komisji miejscowej odbędzie się w początkach czerwca.

— Ze Związku Żelaznego.

W niedzielę dnia 4 czerwca r. b. o godzinie 3 po południu odbędzie się ogólne roczne zebranie „Polskiego Związku Zawodowego robotników przemysłu żelaznego” we własnym domu, przy ulicy Mariackiej w Pogoń, z porządkiem dziennym następującym, 1. Otwarcie zebrania, 2. Wybór prezydium, 3. Sprawozdanie kasowe za 1914 i 1915 rok, 4. Wybór zarządu i komisji rewizyjnej, 5. wnioski Zarządu i członków, 6. wolne wnioski. Pożądanem jest, aby wszyscy członkowie, tak miejscowi, jak i zamiejscowi przybyli na zebranie. Każdy z członków winien posiadać przy sobie książeczkę członkowską i taką okazać przy wejściu na salę w czasie zebrania.

— Ze Straży ogniowej. W niedzielę dnia 21 b. m. o godz. 7 rano, odbędzie się próba pierwszego oddziału (ratowników i toporników) Straży ogniowej ochotniczej. Wszelkie opóźnienie się będzie uważane jako nie stawienie się na próbę.

Zarząd Straży Ogniowej podaje do wiadomości wszystkich czynnych członków Straży, że dnia 22 b. m. na placu Straży rozpoczyna się ćwiczenia gimnastyczne pod kierunkiem fachowego nauczyciela i trwać będą przez całe lato w Poniedziałki i Czwartki od godz. 7 wieczorem. Zarząd Straży uprasza członków o liczne i punktualne przybywanie na ćwiczenia w ubiorach cywilnych.

— R. M. O. Onegdaj o godz. 8 ej wieczorem w lokalu przy ul. Fabrycznej Nr. 11 odbyło się zebranie „Rady Miejskiej Opiekunów”, Przewodniczył p. W. Filipczyński. Obecnych było kilkunastu członków oraz delegat RPO. Omawiano głównie sprawy sekcji „Kropka mleka”. W tych dniach sprowadzonych będzie 10 krów. Obory zostaną urządzone w zabudowaniach inż. W.

Kamińskiego na Sielcu. Uchwalono je doomyślnie prosić R. P. O. o wyasygnowanie dla Sekcji większej zapomogi. P. Kluczewicz, delegowany z ramienia R. P. O. do zarządu T wa Dobroczyńności, oświadczył, że wszelkie nieporozumienia między instytucjami zostały już usunięte, wobec czego stosunki ułożyły się jak najlepiej.

— Loteria dobroczynna R. G. O. Jak się dowiadujemy, sprzedaż biletów loterii dobroczynnej, urządzonej przez „Radę Główną Opiekunów”, rozpocznie się 15 czerwca. Cena losu wynosić będzie 10 marek.

— Zebranie piekarzy. Onegdaj po południu w lokalu przy Teatrze zimowym odbyło się zebranie piekarzy na którym omawiane były różne sprawy cechowe. Między innymi p. A. Król oznajmił, iż piekarze otrzymali mąkę do wypieku chleba. Wobec tego piekarnie zostaną uruchomione.

— Zarząd Cechu Piekarskiego zaprasza osoby do tegoż cechu należące na nabożeństwo cechowe mające odbyć się w Kościele na Pogoni, jutro w Niedzielę o godzinie 8 i pół rano, a następnie na poświęcenie lokalu i składu mąki piekarzy przy ulicy Orlej, w domu Cieplaka.

— Brak bilonu. W mieście daje się odczuwać brak bilonu drobnego i bonów pół i 1 rublowych

— Przeciw wyzyskowi. Sezon nowalji ogrodowych wywołał wśród spekulantów targowych nowe pole wyzysku. Handel tymi artykułami spoczywa przeważnie w rękach przekupniów, którzy zakupując ogrodowiznę u ogrodników sprzedają ją po dowolnych cenach.

Fachowcy ogrodnicy pragnąc poleżyć kres temu wyzyskowi, zanim uzyskają zatwierdzenie przez władze związku ogrodników postanowili zwrócić się do odnośnych władz z podaniem o wyznaczenie miejsc na targach, gdzie mogliby po unormowanych cenach sprzedawać ogrodowiznę i tym sposobem zapobiedz śrubowaniu cen przez spekulantów.

— Na letniska. Zwiększająca się z dnia na dzień drożyzna artykułów żywnościowych, jest przyczyną iż wiele rodzin mniej zamożnych z końcem b. m. opuszcza Sosnowiec udając się na letniska do Wodzisławia, Sławkowa i Okradzionowa i innych gdzie istotnie artykuły żywnościowe są o wiele tańsze aniżeli ut na miejscu.

— Zrzeszenie kelnerów. „Dla upamiętnienia rocznicy Konstytucji 3 maja kelnerzy miejscowi uchwalili założyć związek wzajemnej pomocy.

— Karty chlebowe. W Nr. 17 „Gazety Urzędowej” ogłoszono następujące rozporządzenie: „Wzbronione jest kupowanie i sprzedaż kart chlebowych, lub odcinków kart chlebowych, jak również zawodowa sprzedaż mąki i chleba branych na karty chlebowe”.

— Hodowla ryb. Wielu właścicieli stawów w okolicy Sosnowca poczęło zajmować się hodowlą ryb, przeważnie karpia. Trudność nabycia jednak z rybku wprawia hodowców w zakłopotanie.

— Zatrzymanie przemytników. W tych dniach patrol wojsk okupacyjnych austriacko-węgierskich zatrzymały kilku mieszkańców Sosnowca z przemycałym spirytusem.

— Nafta drożeje. Cena nafty w detalicznej sprzedaży podniosła się o 4 kop. na litrze.

— Nabiał tanieje. Wskutek dostatecznej ilości paszy ceny na nabiał i masło nieco spadły.

— Szpaki. W miejscach więcej zadrzewionych ponad korytem Brynicz obrabry sobie siedlisko w większych stadach szpaki.

— O reparację chodnika. Chodnik około bazaru przy ulicy Modrzejskiej domaga się gruntownej reparacji. Powyżlabiane płyty kamienne osobliwie w porze wieczornej są prawdziwą pułapką dla przechodniów.

Dajemy głos!

Wyjaśnienie.

W odpowiedzi na list zamieszczony w Nr. 109 „Kurjera” i podpisany przez p. Stefana Bantke, mamy zaszczyc wyjaśnić co następuje:

Komitet żywnościowy wbrew twierdzeniu p. B. zupełnie nie lekceważy głosu ogółu, czego najlepszym dowodem jest fakt, że stale wysyła na łamach pism zarzuty rzeczowe.

Na zebrania rzeźników i piekarzy

Komitet nie mógł wysłać delegata, gdyż nie był zaproszony i nie miał urzędowego prawa wstępu, dlatego też na zarzuty i oszczerstwa nie mógł dać należytej odpawy i wyświetlenia; zresztą w stosunku do tych osób, osobście zainteresowanych, wszelkie wyjaśnienia nie osiągnęłyby i tak celu, przyczem na zarzuty nie rzeczowe i czynione w formie nieodpowiedniej Komitet nie będzie reagować.

Komitet zawsze zwalczał lichwę żywnościową, czego dowodem są scysje z handlującymi, które nawet doprowadziły do rozpraw sądowych.

Komitet usilnie zabiegał, aby, jak w roku ubiegłym, mógł bydło na rzeź i ziemniaki zakupywać bezpośrednio od biura kupieckiego przy landraturze, które ma wyłączne prawo na prowadzenie i podział tych artykułów, jednakże pomimo usilnych starań Komitet został pozbawiony prawa nabywania nawet niewielkiej ilości bydła, która przedtem była przez biuro kupieckie wydzielana Komitetowi.

Zarząd Komitetu Żywnościowego.

Z listów do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

Prosimy uprzejmie o umieszczenie co następuje:

Pozdrowienia zacnym obywatelkom i obywatelom miasta Zawiercia zasyla ją legioniści Zawiercia:

M. Targowski, Z. Majewski, Z. Rowecki, St. Kuc, J. Bobotek, B. Ledeci, A. Targowski, K. Bobotek, W. Jaworski, A. Śnitaj, M. Kucharski, Pierzchalski, Góralczyk, Kazior, K. Petro i wielu innych.

Więści ze stolicy.

Bank Kredytowy. W Warszawie powstał Bank Kredytowy z kapitałem akc. 1 miliona rubli. Głównym zadaniem Banku ma być udzielanie kredytu właścicielom własności nieruchomości miejskiej i wiejskiej, które wobec upadku renty dochodowej, znajdują się w położeniu krytycznym, ażebykolwiek de facto są posiadaczami majątków nieraz zupełnie nieobciążonych. Bank Kredytowy rozpoczął już swą działalność. Onegdaj odbyło się uroczyste poświęcenie lokalu przy ul. Włodzimierskiej Nr. 17. Na akcie tym byli obecni przedstawiciele wszystkich instytucji społecznych i finansowych z prezydentem stolicy na czele.

Wyjaśnienie. Żydowska "Hacefira" donosi: „Jak się dowiadujemy, wkrótce nastąpi wyjaśnienie punktu ordynacji samorządowej w Warszawie, zawierającego ustęp o przynależności państwowej do Królestwa Polskiego”.

Z różnych stron.

Bracia Albertyni. „Głos Narodu” w korespondencji ze Lwowa podnosi cichą, ale skrętną działalność

Braci Albertynów. Utrzymując dom sierot ze 100 blisko wychowankami, znaleźli się po ustaniu, a przynajmniej zmniejszeniu się źródeł dochodu na utrzymanie zakładu, w krytycznym wprost położeniu. Wzięli się tedy do przedsiębiorstwa: dostaw soli, kartofli, kapusty, a ostatnio węgla i drzewa. Dzisiaj można już powiedzieć, że znaczna część handlu węglem w mieście ujęli w swoje ręce, a że prowadzą rzecz uczciwie, przeto się cieszą coraz większą klientelą, przysparzając sobie tem samem środków do wyżywienia sierociej swojej czeladki. Jakież to wymowne czyny! Wobec nich ustają najpiękniejsze słowa i gesty zwłaszcza, gdy się czytało, że przewodniczący Wydziału Opałowego w Warszawie pobierał pensję miesięcznej 600 rb. Tylko! A nie był wcale fachowcem w tym kierunku.

Sprzysiężenie przeciw królowi szwedzkiemu? W Sztokholmie wykryto sprzysiężenie przeciwko królowi szwedzkiemu, Gustawowi V. Król z okazji konkursu hipicznego miał się udać do Djorsgarden koło Sztokholmu. Kilka dni przedtem zarówno pod adresem króla, jak i ministra policji nadeszły ostrzeżenia, by król tam nie jeździł, gdyż na życie jego jest planowany zamach, który przy tej sposobności ma być wykonany. Udało się odwieść króla od zamiaru wyjazdu, a władze, którym tę sprawę poruczono, odkryły faktyczne sprzysiężenie. Dokonano aresztowań. Wplątani w spisek usiłują obecnie zważyć winę na anarchistów.

„Czarny strach w New-Yorku”. Z New Yorku donoszą, że Karmin Tedeschi, król bandy zbrojeckiej „Czarna ręka”, za którego głowę było nałożonych 1,000 dolarów nagrody, został zastrzelony przez kupca Miasmina na którym chciał wymócić 300 dolarów. Cały New York jest ucieszony z pozbycia się niebezpiecznego opryska, którego nazywano powszechnie „Czarnym Strachem z New Yorku”.

Nowy rozkład jazdy pociągów

(Od 1-go Maja r. b.)

Dworzec Wiedeński
w Sosnowcu.

Z Warszawy przychodzą: 9.02, 12.45, 1.32 (posp.) 7.27, 11.57, 5.51 (posp.)

Do Warszawy odchodzą: 7.15, 10.57 (posp.), 12.06, 3.01, 6.50, 11.20, 4.05.

Dworzec Dębliński

Z Kazimierza przychodzą: 7.05, 10.32, 6.20, 10.42.

Do Kazimierza odchodzą: 9.15, 4.9.10, 11.20.

Z Katowic przychodzą: 8.55, 3.37, 11.

Do Katowic odchodzą: 10.56, 6.25, 11.10.

W Wyższej Szkole Realnej z łaciną

Araszkiewicza (Iwangrodzka 11)

zaczną się egzamina w czerwcu: do kl. wstępnej 19, do I-ej 21, do II, III 24, do IV, V, VI-ej 20.

Początek o godz. 10. Wpisowe rb. 10, z zaliczeniem na wpis. Powtórne egzamina zaczną się 21 sierpnia.

Stancja szkolna 300 rb. rocznie. 611

Organizuje się w Sosnowcu

Stowarzyszenie właścicieli domów i placów

zatwierdzone przez władze niemieckie.

Zapisy na członków przyjmuje we własnym biurze

St. Mrokowski, Warszawska 6

codziennie pomiędzy godz. 9—12 i 3—6 do 1 czerwca r. b. 610

Marjanna Stychno

z Sosnowca (kol. Srodula) zawiadamia swego meza konduktora bylej kolei Wiedeńskiej, że jest zdrowa wraz z synem Edziem i prosi o wiadomość i szybką materialną pomoc, gdyż znajduje się w bardzo ciężkich warunkach.

Uprasza się inne pisma o łaskawy przedruk niniejszego. 640

JÓZEF PIETRZYK z SOSNOWCA

prosi

Felicję Bielawską w K jowie

ul. Michałowska 22, 26, o wiadomość tą samą drogą, czy Michał i Marek Poplawscy żyją i są zdrowi, gdyż rodzice są w Sandomierzu zdrowi: martwią się o nich. Maniusia w Radomiu na pensji.

Inne pisma proszone są o przedruk niniejszego. 633

Jan Ziąja

Sosnowiec, Pszenka 1, zawiadamia syna swego Romana, pomocnika b. kolei Kaliskiej, że cała nasza rodzina oraz szwagier i Gajewscy jesteśmy zdrowi. Prosimy jednak o wiadomość o sobie i o Teofilu Gajewskim, jak również o przyjscie z pomocą materialną. Uprasza się inne pisma o przedruk niniejszego. 630

Lekarz-Dentysta

Marceli Goldberg

przeprowadził się

na ul. Targową № 12 II sieni

róg Modrzejowskiej. 628

Królewsko - Saska

Loterja Państwowa

Ciągnięcie I klasy 14 i 15 Czerwca 1916 r.

110.000 Losów 55.000 wygranych

w Sumie Rubli

20801000

Ewentl. Główne Wygrane

800.000

500.000

450.000

400.000

Specjalne

300.000

500.000

200.000

150.000

100.000

Cena losu do I klasy:

$\frac{1}{5}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{25}$ $\frac{1}{50}$

Pełne Losy ważne do wszystkich klas

$\frac{1}{25}$ $\frac{1}{50}$ $\frac{1}{125}$ $\frac{1}{250}$

Eduard Renz

Dresden A. Annenstr. 9.

Konto: Allg. Dtsch. Credit Anstalt.

W Szkole Handlowej Męskiej

w Sosnowcu (ul. Zygmunta) 595

Egzaminy wstępne rozpoczną się dn. 29 maja o godzinie 11 i pół.

W 7-kl. Szkole Handlowej Żeńskiej

Iwangrodzka Nr. 1.

egzaminy wstępne do niższych klas rozpoczną się

22 maja; do 6- j i 7-ej 17 maja. 551

W 7-klasowej szkole żeńskiej z klasą podwstępną i wstępną

Jadwigi Krzymowskiej w Będzinie

egzaminy dla nowowstępujących uczennic odbywać się będą

od 1—10 czerwca

do klas: od wstępnej do V-ej włącznie. 597

Pierwsza 7 kl Szkoła Handlowa żeńska

w SOSNOWCU, ul. Fabryczna 7.

Przyjmuje zapisy nowych kandydatów.

Egzaminy wstępne dla nowowstępujących uczennic dnia 8 czerwca

DYREKCJA

Wyższej Fachowej Szkoły

dla handlowców, przemysłowców i biurowców

w SOSNOWCU, Starososnowiecka 46,

zawiadamia, że wykłady rozpoczną się 2 czerwca rb.

i że zapisy słuchaczy zwyczajnych i nadzwyczajnych do tego czasu przyjmowane będą. 605

Kino-Oaza

w Sosnowcu.

Dziś i dni następne.

Kapłanka świątyni Indji

Detektyw dram w 4-ch częściach.

BRETONKA — natura.

Skandalini i jego przyjaciele — komiczne.

NAD PROGRAM.

Całkowity pochód narodowy w Częstochowie.

Od poniedziałku w dalszym ciągu demonstrowany będzie **Pochód narodowy w Warszawie**

ANONS! Wkrótce demonstrowany będzie największy obraz sezonu: „ZA GRZECH MŁODOŚCI” Karalli. W roli tytułowej wykonawczyni „Chryzantemy”.

KINO-TEATR

„Zacisze”

W wielkiej sali letniej w ogrodzie,
wejście od ul. Iwanogrodzkiej.

248

Od soboty i dni następne. Demonstrowany będzie nadsr ciekawy obraz p. t.

Sherlock Holmes II

czyli „Tajemniczy klub X”

dramat kryminalny w 5 aktach według Conan Doyle'go w wykonaniu znakomitych artystów teatrów zjednoczonych w Paryżu z udziałem Alberta Decaura w roli detektywa Sherlock'a Holmes'a.

Jak Pił pozbywa się dłużników komiczny Tygodnik wojenny ostatnio wypadki z placu boju

Napisy polskie Do obrazu przygrywa trio artystyczne.

Ceny miejsc zwyczajne.

Początek przedst.: w dniu zwykle od 6, w sobotę od 5, a w niedzielę od godz. 2 po południu.

TEATR ZIMOWY

„WIKTORJA”

ul. Teatralna.

W sobotę 20 i niedzielę 21 maja.

Obrazy kinematograficzne:

Szczyt obłudy

Dramat w 3 częściach odegrany przez wybitne siły sceny Kopenhaskiej, w głównej roli Eleonora Duze.

Żywy bagaż komiczny — bezustanny śmiech.

NA SCENIE.

Tow. artystów pod dyr. A. Zarębskiej odegra:

„NA WĘDKĘ”

Komedja w 1 akcie z niemieckiego przerobił A. Walewski Na zakończenie śpiewy i tańce wykonają pp. A. Zarębska, Sawicka, Nowakowska, Haliński, Nowicka, Barański, Chmielewski, Broniszewski i Przybylski.

Ceny miejsc od 15 do 65 k. Początek w dni powszednie o 6, w niedzielę o 2 pop. Przygrywać będzie trio nowozaangażowane.

Kino-Sfinks

w Sosnowcu

WIELKA SENSACJA!

NAPISY POLSKIE!

Dziś w sobotę, niedzielę i poniedziałek

Ostatnia 5 serja

Zośka Złota Rączka

W serji tej Zośka ma zamiar ograbić bankiera Rotszylda, lecz zostaje schwytana i wysłana na Syberję.

NAD PROGRAM!

Uroczystości obchodu 125-lecia Konstytucji 3-go Maja w Warszawie

Anons: Anons! Od wtorku demonstrowany będzie znany obraz „NOC WENECKA” z udziałem Marii Carmi w 5 częściach.

Występ ulubieńców publiczności Duet BOLSKICH

Towarzystwo Akcyjne Elekrowni Sosnowieckiej

Zwraca uwagę Sz. Odbiorcom na poniższe:

1) dopuszczanie osób postronnych do aparatów, jako to: liczników, bezpieczników pod plombą etc, jest niedozwolone; jedynie personel Elektrowni, akasenci i monterzy, mający odpowiednie legitymacje, mają wolny dostęp do powyższych aparatów.

2) dla skutecznie poprawek, które zostały wskazane podczas rewizji urządzeń elektrycznych, Odbiorcy winni sami ze swej strony zwracać się do biur instalacyjnych, mających upoważnienie Elektrowni do wykonywania robót instalacyjnych, mianowicie: J. Antonowicz, Fabryczna 20; W. Domsński, Wiejska 17; T. Gurtzman, Starososnowiecka 10; A. Horowicz, Modrzejowska 29, J. Ingster, Główna 18; F. Omiljanowski, Dąbrowa ul. Szosowa; S. Pawlicki, Sielce, Kaliska 28; Powszechna Towarzystwo Elektryczne, Warszawska 6; Polskie Zakłady Elektrotechniczne „Siemens”; E. Wočko, Dąbrowa Dębni, dom własny.

Jednocześnie Tow. Akc. Elektr. Sosnowieckiej podaje do wiadomości Sz. Odbiorców, że dla wykonania wszelkiego rodzaju poprawek w instalacjach (oprócz poprawek przy licznikach i przy bezpiecznikach pod plombą) nie delegował i delegować nie będzie ze swej strony monterów tak swoich, jak i prywatnych i przestrzega Odbiorców przed osobnikami, którzy rzekomo przez Towarzystwo zostali przysłani dla skucia technicznych poprawek. 637

Optyk Oskar Einhorn

Hurtowo-detaliczny skład aparatów i przyborów fotograficznych

Poleca na sezon wiosenny aparaty i przybory fotograficzne.

SOSNOWIEC, ul. Starososnowiecka 18.

UWAGA. Pomimo znacznych kosztów i trudności przy wprowadzeniu materiałów z fabryk. Ceny przystępne.

TOW. AKC.

„L. J. BORKOWSKI”

Sosnowiec, Fabryczna 26.

Żelazo Kowadła
Blachy Papa
Rury Cement
Gwoździe Cegła

Składy w Sosnowcu przy rezerwoarach Nebła.

Użytkowanie mleka odtłuszczonego

Znaczniejsze gospodarze zakłady mleczarskie,

w obszarze hokupowanych, które poszukują

korzystniejszego użytkowania mleka odtłuszczonego

razem z podaniem przeciętnej ilości rozporządzalnej mleka odtłuszczonego zwrócić się do firmy

GEBR. EISENHUTH Berliner Käsefabrik, Berlin Reinickendorf.

ZARZĄD KURSÓW STENOGRAFICZNYCH

O. WOLSKIEJ, w Sosnowcu,

zawiadamia, że na czas ferji t. j. od 2 czerwca r. b. zorganizowane będą komplety stenografji i kaligrafji dla młodzieży szkolnej, na które już teraz zapisywać się można w poniedziałki, środy i piątki, od 2 i pół po południu do 8 i pół wiecz.

SZKOŁA REALNA, Iwanogrodzka 11 „FRONT”.

SPRZEDAŻ

WĘGLA

w różnych gatunkach, z dostawą do domu.

Zamówienia przyjmują się w składzie węgla

W. Wypycha

Starososnowiecka Nr. 56 639

Sprzedż wapna

palonego „Brazylja” pod kopalnią Piaski, Pietrzykowski. 555-7

Szczepienie ospy

godzina 3 do 7. Modrzejowska 1. Mołki 582 1-1

Do sprzedania

w dobrym stanie: łóżeczko dziecięce z materacem, duża szafa dębowa. Dwoje par skrzypiac 3/4 naturalnej wielkości. Wiadomość apteka Wolskiego. 602-3-1

Wykwalifikowana nauczycielka

poszukuje pracy w zakładach naukowych. Specjalność polski i arytmetyka Łaskawe oferty przyjmuje. „Kurjer Zagłębia” za Nr 1378/618 2-1

Króliki

duże- rasowe białe z czarnymi oczami do sprzedania Fabryczna 16 616 2-1

Do sprzedania

Powóz mały i uprząż angielska jednokonna Sosnowiec Polna 5. 617 2-1

Potrzebna dziewczyna

do sprzątania pokoi, umiejąca szyć, oraz mianka do dwojga dzieci. Wiadomość „Kurjer”. 2-1

Samodzielnego monter

konstrukcji żelaznych poszukuje zaraz. Wiadomość: kopalnia Jowisz w Wojkowicach Komornych. 629 1-1

Sprzedam wapno

lasowane, kamienie, cegły oraz wagę wozową. Ul. Stara 10 Szapiro. 631 1-1

Pokój skromnie umeblowany

z usługą, poszukuje od zaraz Łaskawe zgłoszenia do Kantoru w Dąbrowie dla „B. B.” 634 2-1

Magazyn Haliny Kossobudzkiej

w Dąbrowie poleca duży wybór Wiedeńskich: Wroclawskich i Berlińskich kapeluszy. Najmłodziejże kwiaty wstążki i galony. Parasolki, prześliczne kapeluszy. 635 3-1

60 rubli miesięcznie

pensji otrzyma kobieta inteligentna władająca językiem NIEMIECKIM. Kaucja wymagana. Wiadomość: Woźnicki, Fabryczna 18, m 16